# טבע הזמן

לכל דבר עת ,ולכל חפץ תחת השמים עת :קהלת ג ,'א'

## חוּמָשׁ

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה .בראשית ד ,'ג'

וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־יִצְחָק ,אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת: בראשית י"ז ,כ"א

וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵן: בראשית י"ח ,י-'יד

וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים בראשית כא ב'

וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת: בראשית כד ,יא

וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ: בראשית כ"ט ,ז'

וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא בָּעִזִּים וְחוּם בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי: בראשית ל ,'לג

וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים: בראשית ל"א ,י'

וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ: בראשית לח ,כז

וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה: בראשית לט ,ה

כי לולא התמהמהנו ,הרי עתה היינו שבים בפעם השנייה .בראשית מג ,י

וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם: בראשית מז ,כט

וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה: שמות ב 'כג

וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם: שמות ח ,לב

וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ כִּי בַּפַּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַי אֶל־לִבְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ הִנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם הִוָּסְדָה וְעַד־עָתָּה וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי הָרְשָׁעִים שמות ט ,'ה ,'יד ,'יח ,'כז'

וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה: שמות י"ג , יד-ט"ו

אם קם והלך על מטתו ונקה מכהו רק יפצה את אבדן זמנו וירפא אותו לגמרי .ואם היה השור דוחף בקרנו מלפני כן והעיד לבעליו ולא שמרנו וכי איש או אשה הרג וייסקל השור וגם בעליו יומת .או אם ידוע כי היה השור דוחף מלפני כן ולא שמרנו בעליו שלם שור תחת שור והמת יהיה לו .שמות כא יט ,כט ,לו

את חג המצות תשמור :מצות תאכל שבעת ימים כאשר צויתיך למועד חדש אביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראה איש לפני ריקם :שמות כג ,טו

את חג המצות תשמור שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתיך בעת חודש אביב כי בחדש אביב יצאת ממצרים ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשב בעת קציר תשב .שמות לד ,יח ,כא

ואת הבגד או השתי או הערב או כל דבר עור אשר תכבס אם סור מהם הנגע וכבס שנית וטהר יהיה .ויקרא יג נח

וְאִשָּׁה כִּי-יָזוּב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת-נִדָּתָהּ, אוֹ כִי-תָזוּב עַל-נִדָּתָהּ, כָּל-יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ, כִּימֵי נִדָּתָהּ טְמֵאָה הִוא .ויקרא טו ,כה

וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ .ויקרא יח ,יח

אֲבָל עַל־עָרֵי הַלְוִיִּם וּבָתֵּי־עָרֵי אֲחֻזָּתָם ,הַלְוִיִּם יָפְדוּ בְּכָל־עֵת .וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד־שְׁנַת־הַיֹּבֵל ;וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר־שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ .ויקרא כה ,לב ,נ

וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם: ויקרא כו ,ה

ומה הארץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם רָזָה הֲיֵשׁ בָּהּ עֵץ אִם אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים בְּבַמִּדְבָּר י"ג כ'

וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה אַתָּה יְהוָה וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לָיְלָה: במדבר יד ,יד

וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלַאֲבֹתֵינוּ ... אֶת אֲבוֹתֵינוּ :בְּמִדְבָּר כ ,'ט"ו

וָאֲצַו אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חָיִל וְאֶת־יְהוֹשׁוּעַ צִוֵּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הָרֹאֹת אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה: דברים ג ,'יח ,כא

וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ .דברים ד ,'יד

בעת ההיא אמר יהוה אלי פסל לך שני לחת אבנים כראשנים ועלה אלי ההר ועשית לך ארון עץ .בעת ההיא הבדיל יהוה את שבט לוי לשאת את ארון ברית יהוה לעמוד לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה .ואשאר בהר כפעם הראשונה ארבעים יום וארבעים לילה וישמע יהוה אלי גם בעת ההיא ולא אבה יהוה להשמידך .דברים י ,'א ,'ח ,'י'

כי תצור על עיר ימים ארוכים ללחימה עליה ללכודה ,לא תשחית את עציה בלחימה בגרזן :כי תאכל אותם ולא תכרת אותם , כי עץ השדה הוא נפש האדם ,להשתמש בהם במצור .דברים כ ,'יט

# הִיסטוֹרְיָה

וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגּוֹר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם יהושע ב 'ה'

ויקרא יהושע לשנים עשר האנשים אשר הכין מבני ישראל איש אחד משבט אחד ויאמר אלהם יהושע עברו לפני ארון יהוה אלהיכם אל תוך הירדן ואיש איש מכם הרימו אבן על כתפו כמספר שבטי בני ישראל למען תהיה זה לאות בכם כי ישאלו בניכם את אבותם אחרית לאמר מה לכם האבנים האלה ואמרתם להם כי נקטעו מי הירדן לפני ארון ברית יהוה בעברו את הירדן נקטעו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם

בעת ההיא אמר יהוה אל יהושע עשה לך חרבות ומול שוב את בני ישראל שנית:

וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית וַיִּתְקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר: יהושע ו ,'טז

וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל-עַמּוֹ לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְלֹא-יָדַע כִּי-אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר: יהושע ח ,'יד

וְכָל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל: יהושע י ,'מ"ב

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיַּךְ אֶת־מַלְכָּהּ לְפִי־חָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ: יהושע יא:ו,י,יח,כ"א

לכן אמרנו כי יהיה כאשר יאמרו לנו כך או לדורותינו אחרונים ואנחנו נאמר עוד הנה תבנית מזבח ה 'אשר עשו אבותינו לא לעולות ולא לזבחים כי עד הוא בינינו וביניכם .יהושע כב ,כח

וַיְהִי מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל-אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים כ"ג ,א'

לכו וצעקו אל האלים אשר בחרתם בהם ,יושיעו אתכם בעת צרתכם .שופטים י ,'יד

וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעוֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנוֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא־הִצַּלְתֶּם בָּעֵת הַהִיא שופטים י"א ד ,'כ"ו

ותאמר אליו אשתו ,אילו חפץ יהוה להמיתנו ,לא היה מקבל מידנו עולה ומנחה ולא היה מגלה לנו את כל הדברים האלה , ולא היה מגיד לנו כזאת בעת הזאת .שופטים י"ג ,כ"ג

וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה הִיא כִּי־תֹאֲנָה הוּא־מְבַקֵּשׁ מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִיא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל: שופטים יד ,ד

וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו: שְׁמוּאֵל א 'א 'כ'

וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא־שְׁמוּאֵל בַּשְּׁלִשִׁית וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיָּבֶן עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר שְׁמוּאֵל א 'ג 'ח'

מחר בעת הזאת אשלח לך איש מארץ בנימין ומשחת אותו לנגיד על עמי ישראל ויושע את עמי מיד פלשתים כי ראיתי בעמי כי באה צעקתם אלי .שמואל א 'ט ,'טז

וַיֹּאמְרוּ לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבֵישׁ גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָכֶם תְּשׁוּעָה בְּחֹם הַשָּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לְאַנְשֵׁי יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ שְׁמוּאֵל א 'י"א ט'

וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָוִד מֶלֶךְ בְּחֶבְרוֹן עַל־בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים שְׁמוּאֵל ב 'ב 'י"א

גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ עָלֵינוּ ,אַתָּה הָיִיתָה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִי אֶת־יִשְׂרָאֵל ;וַיֹּאמֶר יְהוָה לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל ,וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל .שְׁמוּאֵל ב 'ה 'ב'

כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל-עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל-אֹיְבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי בַיִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ יְהוָה שְׁמוּאֵל ב 'ז 'ו'

וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת צֵאת הַמְּלָאכִים וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־רַבָּה וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם שְׁמוּאֵל ב 'י"א ,א'

וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלֹחַ אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שֵׁנִית וְלֹא אָבָה לָבוֹא .שְׁמוּאֵל ב 'י"ד ,כ"ט

וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלֹם לֹא־טוֹבָה הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת שְׁמוּאֵל ב 'י"ז ,ז'

וַיֵּלֶךְ עֲמָשָׂא לְהַזְעִיק אֶת-אֲנָשֵׁי יְהוּדָה וַיִּתְהַר עַל-הַמִּתְעֲבָר אֲשֶׁר יְצַד לוֹ שְׁמוּאֵל ב 'כ 'ה'

ותדבר לאמר ,מימים קדמונים היו מדברים לאמר ,ישאלו בָּהֶבֶל ;וְכֵן כָּלוּ אֶת הַדָּבָר .שמואל ב 'כ ,'יח

אלה שמות הגיבורים אשר לדוד :התחמוני היושב על המושב ,ראש השליטים ,הוא עדינו העזני ,הוא נשא את חניתו על שמונה מאות ,והרג אותם בפעם אחת .וירדו שלושה משלושים הראשים ויבאו אל דוד בעת הקציר אל מערת עדולם ,וחיל הפלשתים חנה בעמק רפאים .ובניהו בן יהוידע בן גבור מקבאל ,אשר עשה מעשים רבים ,הוא הרג שני אנשי אריה ממואב ; וירד ויהרגו אריה בתוך בור בעת שלג .שמואל ב 'כג ,ח ,'יג ,כ'

וַיִּשְׁלַח יְהוָה מִגֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מִבֹּקֶר עַד הַמָּעוֹת וַיָּמוּתוּ מִן הָעָם מִדָּן עַד בַּאֲרֵי שֶׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שְׁמוּאֵל ב 'כ"ד ,ט"ו

וְלֹא הִרְעַע אָבִיו מִכָּל הָעֵת לֹא לֵאמֹר לָמָּה עָשִׂיתָ כָּךְ וְגַם הוּא אִישׁ יָפֶה מְאֹד וְאִמּוֹ יְלָדַתּוּ אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם: מלכים א׳ א׳ ו׳

וַיֹּאמֶר אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ לֵךְ עֲנָתוֹת אֶל־שָׂדֶיךָ כִּי־מָוֶת אַתָּה וְלֹא־אוֹמַרְךָ בָּעֵת הַזֶּה יֵשׁ אֶת־עַר־נְשָׂאת אֶת־אֲרוֹן־יְהוָה לִפְנֵי דָוִד אָבִי וְכִי־עֻנְּתָּ בְּכָל־אֲשֶׁר־עֻנָּתָר אָבִי מלכים א 'ב 'כו

וַיַּעֲשׂוֹת שְׁלֹמֹה חַג וְכָל-יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קְהִיל גָּדוֹל מִבֹּא חֲמָת עַד-נַהַר מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים שִׁבְעָה יָמִים ,עַד-עָשָׂר יָמִים .מלכים א 'ח ,'ס"ה

וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה שְׁנַתַּיִם כַּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן .מלכים א 'ט 'ב'

וַיְהִי עֵת הַקְּרִיבָה אֶת-עֶרֶב וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַיּוֹדַע כִּי אַתָּה הָאֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וְכִי אֲנִי עַבְדֶּךָ וְכִי בִּדְבָרְךָ עָשִׂיתִי כָּל-אֵלֶּה: מלכים א 'יח ,לו

וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה עָנָן קַט עוֹלָה מִן הַיָּם כְּיַד אִישׁ וַיֹּאמֶר עָלֶה אֱמַר אֶל-אחָב הִתְעַבֵר אֶת-מַרְכַּבְךָ וְרָדָה וְלֹא-יַעֲדֹךָ הַגֶּשֶׁם מלכים א 'י"ח ,מ"ד

וַיָּשׁוּב מַלְאַךְ יְהוָה שְׁנַת וַיִּגְּעוֹ וַיֹּאמֶר קוּם וֶאֱכֹל כִּי מְרַדָּה מִמָּדֶךָ הַמַּעֲלֶךְ מלכים א 'יט ,ז'

וַיֹּאמֶר כַּעֲנַת הַזֶּה כְּעֵת הַחַיָּה תַּחֲבֵק בֵּן וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים אַל תְּשַׁכֵּר לְשִׁפְחֶךָ וַתַּהֲרֶה הָאִישָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן כְּעֵת הַחַיָּה אֲשֶׁר דֶּרֶךְ אֱלִישָׁע כְּעֵת הַחַיָּה: מלכים ב 'ד 'טז-יז

וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא לִבִּי עִמְּךָ בַּשֶּׁב הָאִישׁ מֵעַרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתְךָ הַעֵת הוּא לִקְחֹס וְלִקְחֹשׁ בַּגֵּד וְזֵיתִים וְכָרָם וְצֹאן וְבָקָר וַעֲבָדִים וְשַׁמְחוֹת מלכים ב 'ה26 '

וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע ,שִׁמְעוּ דְּבַר יְהוָה ,כֹּה אָמַר יְהוָה ,מָחָר כְּעֵת הַזֶּה יְכִכַּר סֹלֶת שֶׁקֶל וְשִׂתֵּי סֹלֶת שֶׁקֶל בַּשַּׁעַר שֹׁמְרוֹן .מלכים ב 'ז ,' א'

וּפִינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר נָשִׂיא עֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר מִלָּהּ וְה 'עִמּוֹ .דברי הימים א 'ט 'כ'

וְגַם בָּעֵת שֶׁמֶשׁ כִּי הָיָה שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הָוָה הוּא הוּא הַמְצִיא וְהַבֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלֶיךָ אַתָּה תִּרְעֶה אֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תְּהִי נְגִיאֵל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: דברי הימים א 'יא ,ב'

וְזֶה מִסְפַּר הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְדָוִד יַשְׁבְּעָם הַחַכְמוֹנִי שָׂר הַשָּׂרִים הוּא נָשָׂא אֶת-חֲנִיתוֹ עַל-שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חֲלָלָיו בְּפַעַם אֶחָד: דברי הימים א 'יא11

בעת ההיא ,כְּרָא דָּוִד כִּי עָנָנוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אֲרָנָן הַיְבוּסִי ,וַיִּזְבַּח שָׁם .דברי הימים א 'כא ,כח

וַיְהִי מֵעֵד מֵאַחַר מֵאַחֲרֵי שָׁנִים וַיִּפְרוּ מֵעָיו מִמְּחַלְיוֹ וַיָּמָת בְּמַחֲלֵי רָעִים וְלֹא עָשׂוּ עַמּוֹ שְׂרֵף לוֹ כִּשְׂרֵף אֲבוֹתָיו: דברי הימים ב 'כא יט

ויהי בעת הבאת הארגז אל-משרד המלך על-יד הלוים ,וכאשר ראו כי-הכסף רב ,ויבוא סופר המלך ושר הכהן הגדול וירוקנו את הארגז ,וייקחו אותו ,וישובו אותו אל-מקומו .כן עשו יום-יומי ,ויאספו כסף להרבה .דברי הימים ב 'כד ,יא

וְעַל־הַיָּמִיד אֲשֶׁר־סָבַר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו בִּירוּשָׁלַם וַיָּבָס לָכִישׁ וַיִּשְׁלְחוּ לָכִישׁ אַחֲרָיו וַיְּרֻגוּ אֹתוֹ שָׁם: דברי הימים ב 'כה ,כז

וּבְעֵת צָרָתוֹ הוֹסִיף אֶת־יְהוָה זֶה־הַמֶּלֶךְ אָחָז: דברי הימים ב 'כח ,כב

וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמֶּלֶךְ ,וְהַמַּלְכָּה יוֹשְׁבָה עִמּוֹ ,עַד מָרְכָה תַּעֲבֹר ,וַיְהִי טוֹב בְּעַל־הַמֶּלֶךְ לְשָׁלְחֵנִי וָאֶקְמַע לוֹ עֵת .נחמיה ב ,'ו'

וְתִסְפְּתֵם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיְּעֲנִיקְרוּ וּבְעֵת צָרָם כִּי צָעֲקוּ אֵלֶיךָ וַתִּשְׁמַעְתָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְכִרְחָדֶיךָ הָרַב נָתַתָּ לָהֶם מוֹשִׁיעִים וַיֹּשִׁיעֵם מִכַּף אֹיְבֵיהֶם .נחמיה ט ,'כז

כִּי אִם חָשְׁקְתְּ בָּעֵת הַזֶּה וְיָעֲלוּת וְהַשְׁעָה תָּקוֹם לַיְהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתָּה וּבֵית אָבִיךְ תֹּאבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בָּאת לַמְּלָכָה לָעֵת כָּזֶה: אסתר ד ,'יד

# שִׁירָה

הלא עת לאדם על הארץ ,הלא כימי שכיר ימיו ?איוב ז ,'א'

אם ימות איש ,האם יחיה שוב ?כל ימי מעתי אחכה עד בוא שינויי .איוב יד ,יד

הידעת את עת שעזי הצלע המליטים ,או התדעת מתי ימליטות האיילות ?התספור את החודשים אשר ימלאו ,או התדעת את עת ימלטו ?איוב לט ,א-'ב'

שִׂמַחַת שָׂמְחָה בְּלִבִּי כְּעֵת רַב דְּגָנָם וְיַרְבָּם .תהילים ד ,'ז'

וְהָיָה יְהוָה מַחֲסָה לְעֲנָקִים ,מַחֲסָה בְּעֵת צָרָה .תהילים ט ,'ט'

דברי יהוה דברים טהורים ככסף צרוב בכבשן אדמה ,מטוהר שבע פעמים .תהילים י"ב ,ו'

תַּעֲשִׂיתָם כְּתַנּוּר אֵשׁ בְּעֵת אֶפְשֶׁךָ בְּבָלַעְתָּם יְהוָה בְּחַרְמוֹ וְאֵשׁ תֹּאכְלָם .תהילים כא ,ט

כי בעת צרה יסתרני בסכנו ;בסתר משכנו יסתרני ;על צוּר יקימני .תהילים כ"ז ,ה'

עיתותי בידך הצילני מיד אויבי ומרדפי .תהילים לא ,טו

כִּי זֹאת יִתְפַּלֵּל לְךָ כָּל צָדִין בְּעֵת מְצָאֵלֶיךָ :הֲלֹא בְּנִפְרוֹת מַיִם רַבִּים לֹא יְגַרְבוּ אֵלָיו .תהילים לב ,ו

)מזמור לדוד כאשר שינה את מעשיו לפני אבימלך ויגרש אותו וילך (.אברך את ה 'בכל עת תמיד תהילתו בפי .תהילים לד , א

לא יבושימו בעת רעה ובימי רעב ישבעו ותשועת צדיקים מאת ה 'מעוזם בעת צרה .תהילים ל"ז ,יט ,ל"ט

)למנגן ,מזמור לדוד (.אשרי השגיח בעני ,בעת צרה יצילנו ה .'תהילים מא ,א

באוזנינו שמענו אלהים ,אבותינו סיפרו לנו ,מעשה עשית בימיהם בימי קדם .תהילים מד ,א'

כִּי אֶפְרָא ,בָּךְ אֶבְטַח .תהילים נ"ו ,ג'

בטחו בו בכל עת ;עמים ,שפכו לפניו לבבכם :מחסה לנו אלוהים .סלה .תהילים סב ,ח

וַאֲנִי אֵלֶיךָ יְהוָה תְּפִלָּי בְּעֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרוֹב חַסְדֶּךָ שָׁנֵי בְּאֱמֶת יְשׁוּעָתֶךָ .תהילים ס"ט ,יג

אַל תַּשְׁלִישֵׁנִי בְּעֵת זִקְנָה ;אַל תַּטְזִבְנִי בְּכֹל כֹּחִי .תהילים ע"א ,ט'

וְהוּא ,רַחֲמִים ,סְלַח עָוֺנֵם ,וְלֹא הַשְׁמִידָם ;וְרַבָּה הַשְּׁבִין אֶפְּסוֹ ,וְלֹא הַגִּיר כָּל-עֲמוֹ .תהילים עח ,לח

שונאי יהוה היו נכנעים לו ,וימיהם היה עומד לעולם .תהילים פה ,טו

זְכֹר מַה קָצַר עִתִּי לָמָּה עָשִׂיתָ כָּל־הָאָדָם לַהֶבָל) ?תהילים פט ,מ"ז(

תקום ורחם ציון כי עת חנן אותה ובאת עת .תהילים ק"ב ,יג

וַיִּשְׁלַח אִישׁ לְפָנֵיהם אֶת יוֹסֵף נִמְכָּר לְעֶבֶד אֲשֶׁר רִגְלָיו כְּעוּ בַּשְׁבָלִים בַּבַּרְזֶל נִשְׁלַח עַד עֵת בָּא דְבָרוֹ דְּבַר יְהוָה נִסָּהוּ יַשְׁלַח וַיַּחֲרָנוּ מֶלֶךְ מִשְׂרָא עָם וַיַּחֲרִיחָו: תהילים ק"ה ,יז-כ

אשרי שומרי משפט ועושה צדקה בכל עת .תהילים ק"ו ,ג'

פעמים רבות הצילם ,וַיַּעֲצוּ אוֹתוֹ בְּעֲצָתָם ,וַיִּשָּׁפְּעוּ בְּעֲוֺנָם .וַיַּרְא עֲנָם בְּשָׁמְעַת צַעֲקָתָם :תהילים ק"ו ,מ"ג-מ"ד

בָּרוּךְ שֵׁם יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם .תהילים קי"ג ,ב'

וַנְבָרֵכְנוּ אֶת־ה 'מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם .הֲלוּ יְהוָה .תהילים ק"ט"ו ,יח

נשברת נפשי מרוב כמיהה למשפטיך בכל עת .תהילים קי"ט ,כ'

שבע פעמים ביום אודה לך על משפטיך הצדק .תהילים קי"ט ,ס"ד

עתך יהוה לפעול כי הפרו תורתך .תהילים קי"ט ,קכ"ו

יְשָׁמֹר יְהוָה צָאֵלֶךָ וְבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וַעַד עוֹלָם .תהילים קכ"א ,ח'

)שיר המעלות (.רבים עינו אותי מנעורי ,יאמר עתה ישראל :רבים עינו אותי מנעורי ,ולא יכלו בי .תהילים קכט ,א-ב

תמיד אהב רעה ,ולצרות יולד אח .משלי י"ז ,י"ז

כִּי שבע פעמים צדיק ייפול ויקום ורשעים יפלו ברעה .משלי כ"ד ,ט"ז

כְּקֹר הַשֶּׁלֶג בְּעֵת קָצִיר כֵּן מַלְאָךְ נָמָן לְשֻׁלְחָיו כִּי יְרַעֵן נַפְשׁ אֲדֹנָיו .כְּשֵׁן שְׁבוּרָה וְכֹל תְּרוּפָה בְּעֵת צָרָה ,בְּטַחֲזוֹן בְּבֹגֵד בְּעֵת צָרָה . משלי כ"ה ,יג,יט

היש דבר אשר יאמר עליו ראה ,זה חדש כבר היה מימים עברו אשר היו לפנינו .קהלת א ,'י'

לכל דבר עת ועת לכל דבר תחת השמים :עת ללדת ועת למות ;עת לנטוע ועת לעקור את הנטוע ;עת להרוג ועת לרפא ;עת להרוס ועת לבנות ;עת לבכות ועת לצחוק ;עת להתאבל ועת לרקוד ;עת להשליך אבנים ועת לאסוף אבנים ;עת לחבק ועת להימנע מחיבק ;עת לקחת ועת לאבד ;עת לשמור ועת להשליך ;עת לקרוע ועת לתפור ;עת לשתוק ועת לדבר ;עת לאהוב ועת לשנוא ;עת מלחמה ועת שלום .מה תועלת לעושה בעמלו ?ראיתי את העמל אשר נתן אלהים לבני אדם להתעסק בו .כל

דבר עשה יפה בעתו ;וגם את העולם נתן בלבם ,למען לא יוכל האדם לגלות את המעשה אשר אלוהים עושה מראש ועד סוף . ידעתי כי אין טוב בהם ,כי אם לשמוח האדם ולעשות טוב בחייו .וגם לאכול ולשתות כל אדם וליהנות בטוב בכל עמלו , מתנת אלוהים היא .ידעתי כי כל מה שיעשה אלוהים יהיה לעולם ,אין להוסיף עליו דבר ,ואין לגרוע ממנו דבר ;ואלוהים עושה זאת למען ייראו אנשים לפניו .אשר היה עכשיו ,ואשר יהיה כבר היה ,ואלהים דורש את אשר עבר .וגם ראיתי תחת השמש מקום משפט ,כי שם רשע ,ומקום צדק ,כי שם עוול .אמרתי בליבי ,אלוהים ישפוט את הצדיק ואת הרשע ,כי שם עת לכל חפץ ולכל מעשה .קהלת ג ,'א-'יז

אַל תִּהְיֶה רָשָׁע מְדַּי וְאַל תִּהְיֶה נִסְכָּל לָמָּה תָּמוּת בטרם עתך ?קהלת ז ,'יז

שומר מצווה לא ירגיש דבר רע ;ולב חכם יבחין גם עת וגם משפט .כי לכל עניין עת ומשפט ,לכן גדולה עליו צער האדם .כי לא ידע מה יהיה :כי מי יגיד לו מתי יהיה ?אין אדם אשר ישלוט ברוח לעצור את הרוח ;וגם אין לו שלטון ביום המות ;וגם אין פטור במלחמה ההיא ;וגם רשע לא יציל את אשר נתונה לה .את כל זאת ראיתי ,ואשימתי את לבי על כל מעשה אשר נעשה תחת השמש :עת אשר ישלוט אדם באחר לרעתו .קהלת ח ,'ה-'ט'

אם יעשה חוטא רע מאה פעמים ויאריכו ימיו ,ידעתי כי טוב ירא אלהים ,יראי מלפניו :קהלת ח ,'יב

וְשַׁבְתִּי וְרָאֹה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת כֻּלָּם וְכִי גַּם לֹא יֵדַע הָאָדָם אֶת עִתּוֹ כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֵם יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם: קהלת ט ,'יא-יב

פרחים מופיעים בארץ ,עת שירת ציפורים באה ,וקול הצב נשמע בארצנו ;שיר השירים ב ,'יב

# נְבוּאָה

יהוה ,חנן אותנו ,חִוִּינוּ לך ;הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים ,אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה .ישעיהו לג ,ב'

וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ .ישעיהו לג ,ו

אל תיראו ואל תיראו הלא מן-העת ההיא הגידתי לכם ואגדתי עדיי אתם היש אלהים מלבדי וגם אין אלהים לא ידעתי ישעיהו מד ,ח

הגדתם והקרבתם ,וייעצו יחדו :מי הגיד זאת מעולם ?מי הגיד מאז ?הלוא אני יהוה ?ואין אלהים מלבדי .אלהים צדיק ומושיע ,אין מלבדי .ישעיהו מה ,כא

מגידים קץ מראש ,ומעולם לא נעשו ;אמרים :עצתי תקום ,וכל חפצי אעשה .ישעיהו מו ,י

אֹמְרִים לעץ אבי אתה ולאבן אתה ילדתני כי הפנו לי עורף ולא פניהם כי בעת צרתם יאמרו קום והושיענו ואי איפה אלהיך אשר עשית לך יקומו אם יוכלו להושיעך בעת צרתך כי כמספר ערייך אלהיך יהודה .ירמיהו ב ,'כז-כח

בעת ההיא יקראו לירושלים כסא יהוה ונאספו אליה כל הגויים לשם יהוה אל ירושלים ולא ילכו עוד אחרי ערימות לבם הרע .ירמיהו ג ,'יז

הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם בּוֹשׁ לֹא יֵבֹשׁוּ וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקַדְתִּים יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה יִרְמְיָה ו 'טו

כן ,החסידה בשמים ידעה מועדיה ,והתֹּר והעגור והדנובה שמרו עת בואם ,ועמי לא ידע משפט יהוה .הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ ? לאו ,בּוֹשׁ כלא בֹּשׁוּ ,ולא יכלו לְהִכָּלֵם ;לכן יפלו בתוך הנפלים ;בעת פקודתם יפלו ,נאם יהוה .קיווינו לשלום ולא טוב , ולעת רפואה ,והנה צרה !ירמיהו ח ,'ז ,'יב ,'ט"ו

ויאמר יהוה ,אם כן ,טוב יהיה לשאריתך ,אם כן ,אעשה את האויב להתחנן עליך טוב בעת רעה ובעת צרה .ירמיהו טו ,יא

בימים ההם ובעת ההיא אצמח לדוד ענף צדק ועשה משפט וצדקה בארץ .ירמיהו לג ,טו

בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה באו בני ישראל המה ובני יהודה יחדו הולכים ובוכים הלכו ובקשו את יהוה אלהיהם ירמיהו נ ,'ד'

הנה אנכי עליך גאה ,נאם אדוני יהוה צבאות :כי בא יומך ,עת פקדתך .ירמיהו נ ,'לא.

בְּנוּחוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וְאִישׁ הַשְׁמִיעוּ נַפְשׁוֹ אַל־תִּכְרֵת בְּעֲוֹנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה יְהוָה יְשַׁלֵּם לָהּ יִרְמְיָה נ"א ,ו'

למה תשכחנו לנצח ותעזבנו ימים רבים כל כך ?איכה ה ,'כ'

וַאֲשֶׁר תֹּאכַל בְּשִׁקְלָה עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם מִמָּעֵת אַחֲרָתָם וּמַיִם בְּמַדָּה תִּשְׁתֶּה שִׁישִׁית הַיִן מִמָּעֵת אַחֲרָתָם יחזקאל ד ,'י-'י'

בא לך בוקר יושב הארץ באה העת קרוב יום צרה ולא קול הרים באה העת קרוב היום אל ישמח קונה ולא תאבל מוכר כי חמה על כל המונה .יחזקאל ז ,'ז ,'יב

וְעָבַרְתִּי עָלַיִךְ וָרְאִיתֵךְ וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת אַהֲבָה וָפְרַשְׁעַתִּי עָלַיִךְ וְכַסִּיתִי עֶרְוָתֵךְ וְנִשְׁבַּעְתִּי לָךְ וָבָרַתִּי בְּרִית עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוָה וְהָיִיתָ לִי: יחזקאל טז ח

כִּי קָרוֹב הַיּוֹם ,קָרוֹב יוֹם יְהוָה ,יוֹם עָנָן ,עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה .יחזקאל ל ,'ג'

וְהָיָה בְּהָעֵת הַיּוֹתֵר בָּא גּוֹג עַל-אֶדֶץ יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוָה וְעָלָה חֵמִי בְּפָנַי יחזקאל לח ,יח

ויען המלך ויאמר ידעתי כי תרוויחו זמן כי ראו כי הדבר נעלם ממני ואם לא תגידו לי את החלום גזירה אחת לכם כי הכנתם דברי שקר ומבזה לדבר לפני עד שינוי העת לכן הגידו לי את החלום ואדע כי תוכלו להראות לי את פשרו: דניאל ב 'ח-ט

וַיָּבֹא דְנִיאֵל וַיִּשְׁאֵל אֶת־הַמֶּלֶךְ יִתֶּן־לוֹ מָעוֹת וְיַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֶת־הַפְּשָׁר: דניאל ב ,'טז

והוא משנה עתים ומועדים ,הוא מסיר מלכים ומקים מלכים ;הוא נותן חכמה לחכמים ודעת ליודעי תבונה .דניאל ב 'כא

ובקץ הימים אני נבוכדנצר נשא עיני השמים ,ותשב בינתי אלי ,ואברך את העליון ,ואשבח ואכבד את חי עולם ,אשר שלטונו שלטון עולם ,וממלכתו מדור לדור .וכל יושבי הארץ נחשבים לאפס ,והוא כרצונו עושה בצבא השמים ובישבי הארץ ,ואין יכול לעצור את ידו ולאמר לו מה אתה עושה ?בעת ההיא שב שכלי אלי ,ולכבוד מלכותי שב כבודי אלי ,ובקשו אותי יועציי ואדני ,ואכוננתי בממלכתי ,והוד גדול נוספה לי .עתה אני נבוכדנצר משבח ,מהלל ומכבד את מלך השמים ,אשר כל מעשיו אמת ודרכיו משפט ,ואת ההולכים בגאון יוכל להשפיל .דניאל ד37-34 ,'

וכאשר ידע דניאל כי נחתם הכתב ,ויבוא ביתו ,וחלונותיו פתוחים בחדרו אל עבר ירושלים ,ויכרע על ברכיו שלש פעמים ביום ,ויתפלל ,והודה לפני אלהיו ,כאשר עשה מראשיתו .דניאל ו ,'י'

דניאל ט ,'כד ,וְהָבִין כִּי מְצֵאת הַמִּצְוָה לְהַשְׁקִימוּ וּלְבוֹנָה אֶת יְרוּשָׁלַם עַד מְשִׁיחַ הַנָּסִיחַ שִׁבְעָה שָׁבָעִים שָׁבָעִים שְׁבָעִים נִבָּנָה שׁוּב וְחוֹמָה עַד עֵת צָרָה .דניאל ט ,'כ"ה

זרעו לכם בצדקה ,קצרו בחסד ,חפרו את אדמתכם הבור ,כי עת לבקש את ה ,'עד יבואו ומטיר עליכם צדקה .הושע י ,'יב

כי הנה בימים ההם ובעת ההיא ,בהשיבתי את שבות יהודה וירושלים ,וגם אקבץ את כל הגויים ,והורדתי אותם אל עמק יהושפט ,ושפטה איתם שם בעד עמי ובעד נחלתי ישראל ,אשר פיזרו בגויים ,וחילקו את ארצי .יואל ג ,'א-'ב'

כִּי יָדַעְתִּי אֶת-פְּשָׁעֵיכֶם הָרַבִּים וְחַטָּאתֵיכֶם הַגְּדוֹלִים צַדִּיקִים הֵן מְעֻנִיים שׁוֹחַד יִקְחוּ וְעָנִי בַּשַּׁעַר מִמְּיָמָנָם יִדְחֹק עַד הַהוּא כִּי-עֵת רָעָה הוּא בַּדַּרְשׁוּ טוֹב וְלֹא-רָע וְחַיָּה וְהָיָה יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת עִמָּכֶם אֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם .עמוס ה ,'יב-יד

וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר קוּם לֵךְ נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקָרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹנָה ג ,'א-'ב'

לכן כה אמר יהוה הנה על המשפחה הזאת אנכי חוצב רעה אשר לא תסירו ממנה צואריכם ולא תלכו בגאון כי העת הזאת רעה: מיכה ב ג

וְצָעוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא־יַשְׁמֵעָנָם וְסָתֵר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא כַּאֲשֶׁר רֵעוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם מִמִּיכָה ג ,'ד'

מה אתם עולים על יהוה ?הוא יעשה כלה ;לא תקום צרה שנית .נחום א ,'ט'

כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד ,וּבְקֵץ דִּבֵּר וְלֹא כָזָב ;אִם-תִּתְמַהְמַהּ ,חַכֵּה-לוֹ ,כִּי-בֹא יָבֹא ,לֹא-יְאַחֵר .חבקוק ב ,'ג'

וְהָיָה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת יְרוּשָׁלַםִ בַּנֵּרוֹת וּפָקַדְתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם לֹא־יֵיטִיב וְלֹא־יָרֵעַ: צְפַנְיָה א ,'י"ב

הנה בעת ההיא אשב את כל עוניך והושעתי את הצלע ואקבץ את הנדחית והבאתי להם תהילה ותהילה בכל ארץ אשר נכלמו שם בעת ההיא אשוב אתכם ובעת קבצתי אתכם כי אעשה אתכם שם ותהילה בכל עמי הארץ בהשיבתי את שבותכם לעיניכם נאם יהוה צפניה ג 'יט-כ'

כה אמר יהוה צבאות לאמר העם הזה אמר לא הגיע העת עת ייבנה בית יהוה ויהי דבר יהוה ביד חגי הנביא לאמר העת לכם לשבת בבתיכם המרוהטים והבית הזה חרב ועתה כה אמר יהוה צבאות ראו את דרככם חגי א 'ב-'ד'

וגערתי באוכל למענכם ולא ישחת פרי אדמתכם ולא תשליך גפנכם פריה קדם בשדה נאם יהוה צבאות מלאכי ג 'יא

# הבשורות ומעשי השליחים

מאותו רגע החל ישוע להטיף ולומר" :שובו בתשובה ,כי קרובה מלכות השמים ".מתי ד17 '

שמעתם כי נאמר לבני קדם" :לא תרצח ,"וכל הורג יהיה חשוף למשפט .אבל אני אומר לכם ,כל הכועס על אחיו ללא סיבה יהיה חשוף למשפט .וכל האומר לאחיו" רֵקָה "יהיה חשוף לפני הסנאט .וכל האומר" טיפש "יהיה חשוף לאש גיהנום .לכן , אם תביא את קורבנך אל המזבח ושם תזכור כי לאחיך יש דבר נגדך ,השאר שם את קורבנך לפני המזבח ולך .התפייס תחילה עם אחיך ,ואז בא והקריב את קורבנך .התיישב עם ריבך במהרה בעודך בדרך עמו ,פן יסגירך ריבך לשופט ,והשופט ימסורך לשוטר ותושלך לכלא .אמן אני אומר לך ,לא תצא משם עד שתשלם את הפרוטה המלאה .שמעתם כי נאמר לבני קדם" :לא תנאף ".אבל אני אומר לכם ,כל המביט באשה לתאוותה ,כבר נאף אותה בלבו .ואם עינך הימנית תכשיל אותך , עקרה והשליכה ממך ,כי טוב לך שיאבד אחד מאיבריך ולא יושלך כל גופך לגיהנום .ואם יד ימין שלך תכשיל אותך ,כרתה והשליכה ממך ,כי טוב לך שיאבד אחד מאיבריך ולא יושלך כל גופך לגיהנום .נאמר" :כל המגרש את אשתו יתן לה כתב גט ".אבל אני אומר לכם ,כל המגרש את אשתו ,אלא בגלל זנות ,גורם לה לנאוף ,וכל הנישא את הגרושה ,נואף ".וְשָׁמַעְתֶּם כִּי נֶאֱמַר לַיְּדֵי הַקְּדֹשִׁים לֹא תִשָּׁבַע ,כִּי קַיֵּם לַיהוָה אֶת שְׁבוּעָתֶיךָ .וַאֲנִי אֹמֵר לָכֶם ,כִּי אַל תִּשָּׁבַע כָּל־נִשְׁמָע ,לֹא בָאָרֶץ ,כִּי הוּא הֲדוֹם הַרְגּוֹלָם ;וְלֹא תִשָּׁבַע בְּרֹאשֶׁךָ ,כִּי לֹא תְכוֹלֵן לְהַלְבֵּן אוֹ שָׁחֵר .וְתַהִי דִּבְרַתְכֶם כֵּן ,כִּי כֹּל יְהִיא מִן־הָרָע .שְׁמַעְתֶּיךָ כִּי יְהִירוּ שְׂעָרָה אֶחָד ,לֹא־לֹא ,כִּי כָּל־הַיּוֹרָם אֶל־אֲשֶׁר יֵשׁ מֵרַע .שְׁמַעְתֶּיךָ כִּי מַכָּתֶיךָ עַל־חִיךָ יְהִי אֵלָיו גַּם אֶת־הַשֵּׁנָה .וְכַשֶּׁמַּכֶּה יִתְבַּעַל־פֶּה־לֹא־לֹא־מְשְׁחִיר .תן למי שמבקש ממך ,וממי שרוצה ללוות ממך אל תפנה .שמעתם שנאמר :ואהבת לרעך ושנא את אויבך .אבל אני אומר לכם :אהבו את אויביכם ,ברכו את מקלליכם ,עשו טובה לשונאיכם והתפללו בעד המבזים אתכם ורודפיכם ;למען תהיו בנים לאביכם שבשמים :כי הוא מזריח את שמשו על רעים ועל טובים ,וממטיר על צדיקים ועל רשעים .כי אם אתם אוהבים את אוהביכם ,איזה שכר יש לכם ?גם המוכסים לא עושים אותו דבר ?ואם אתם מברכים רק את אחיכם ,מה אתם עושים יותר מאחרים ?גם המוכסים לא עושים כן ?לכן היו שלמים ,כשם שאביכם שבשמים הוא שלמים .מתי ה21-48:'

ובבקר יהיה מזג אוויר סוער היום כי השמים אדומים וזעזועים צבועים אתם יכולים להבחין בפני השמים ואת אותות העתים אינכם יכולים להבחין ?מתי טז3

ויגש אליו פטרוס ואמר אדוני ,כמה פעמים יחטא לי אחי ואסלח לו ?עד שבע פעמים ?אמר לו ישוע :איני אומר לך עד שבע פעמים ,אלא עד שבעים פעמים שבע .מתי י"ח21-22

ויאמר ,לכו העירה אל איש כזה ,ואמרו לו ,אמר הרב ,קרובה שעתי ,אעשה את הפסח בביתך עם תלמידיי .מתי כו18

ויאמר מלאה העת ומלכות האלוהים קרובה שובו בתשובה והאמינו בבשורה .מרקוס א15 '

ויחל פטרוס לומר לו :הנה ,עזבנו הכל והלכנו אחריך .ויען ישוע ויאמר :אמן אומר אני לכם ,אין איש אשר עזב בית או אחים או אחיות או אב או אמו או אישה או ילדים או אדמות למעני ולמען הבשורה ,אך יקבל פי מאה כעת בעת הזו :בתים ואחים ואחיות ואמהות וילדים ואדמות ,עם רדיפות ;ובעולם הבא חיי עולם .אך רבים מהראשונים יהיו אחרונים ;והאחרונים ראשונים .מרקוס י28-31:'

כי בימים ההם תהיה צרה אשר לא הייתה כמוה מראשית הבריאה אשר ברא אלוהים עד עכשיו ,וגם לא תהיה .שימו לב ,ערו והתפללו ,כי אינכם יודעים מתי תגיע העת .מרקוס י"ג19, 33

השמרו לעצמכם :אם יחטא לך אחיך ,גערו בו ;ואם יתחרט ,סלח לו .ואם יחטא לך שבע פעמים ביום ,ושב אליך שבע פעמים ביום לאמר' אני מתחרט ,'סלח לו .לוקס י"ז3-4

ויאמר פטרוס הנה ,עזבנו הכל והלכנו אחריך .ויאמר אליהם אמן אומר אני לכם אין איש אשר עזב בית או הורים או אחים או אישה או ילדים למען מלכות אלוהים אשר לא יקבל עוד הרבה בעת הזאת ובעולם הבא חיי עולם .ויקח אליו את שנים עשר ויאמר אליהם הנה אנו עולים לירושלים וכל אשר כתוב בידי הנביאים על בן האדם יתקיים .לוקס י"ח28-31

ויאמר ,היזהרו פן תתטעו ,כי רבים יבואו בשמי ויאמרו ,אני המשיח ,והעת קרובה ;לכן אל תלכו אחריהם .לוקס כא8

"וְנָפְלוּ בְּפִי חֶרֶב וְיִבָּגוּ שְׁבוּי לְכָל־הַגּוֹיִם וְיָרְמְסָה עַל־הַגּוֹיִם עַד־מָלֵא יְעֵת הַגּוֹיִם ".לוקס כא:כד

ויאמר אליו ישוע" :האם כל כך הרבה זמן אני עמכם ,פיליפוס ,אינך מכיר אותי ?מי שראה אותי ראה את האב ;ואיך אתה אומר ,הראה לנו את האב "?יוחנן י"ד9

את אלה דיברתי אליכם למען לא תכעסו .יגרשו אתכם מבתי הכנסת .כן ,תבוא העת שכל מי שירצח אתכם יחשוב שהוא עושה עבודה לאלוהים .ואת אלה יעשו לכם ,משום שלא ידעו את האב וגם לא אותי .אבל את אלה אמרתי לכם ,למען בבוא העת תזכרו כי אמרתי לכם אותם .ואת אלה לא אמרתי לכם בתחילה ,משום שהייתי עמכם .יוחנן ט"ז1-4

את הדברים האלה דיברתי אליכם במשלים ,אך יבוא העת ,אשר לא אדבר אליכם עוד במשלים ,כי אם אודיע לכם בבירור על אודות האב .יוחנן טז25

אמר לו שוב בפעם השנייה" :שמעון בן יונה ,האם אתה אוהב אותי "?אמר לו" :כן אדוני ,אתה יודע שאני אוהב אותך ". אמר לו" :רעה את צאני ".אמר לו בפעם השלישית" :שמעון בן יונה ,האם אתה אוהב אותי "?נעצב פטרוס כי אמר לו בפעם השלישית" :האם אתה אוהב אותי "?אמר לו" :אדוני ,אתה יודע הכל ,אתה יודע שאני אוהב אותך ".אמר לו ישוע" :רעה את צאני ".יוחנן כא16-17:

וכאשר התאספו יחד ,שאלו אותו לאמר :אדוני ,האם בעת הזאת תחזיר את המלכות לישראל ?ויאמר אליהם :לא לכם לדעת את העתים או הזמנים אשר שם האב בידו .מעשי השליחים א6-7 '

לכן חזרו בתשובה והושבו בתשובה ,למען ימחו חטאיכם ,כאשר יבואו עיתות רענון מלפני האדון ;והוא ישלח את ישוע המשיח ,אשר נאמר לכם מראש :אשר על השמים לקבלו עד עיתות השבת הכל ,אשר דיבר אלוהים בפי כל נביאיו הקדושים מאז ומעולם .מעשי השליחים ג19-21 '

וכאשר התקרב עת ההבטחה אשר נשבע אלוהים לאברהם ,גדל העם ורב במצרים ,מעשי השליחים ז17 '

וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַקּוֹל שֵׁנִית אֲשֶׁר טִהֵר אֱלֹהִים ,אַל תְּקָרֵא טָמֵא .מעשי השליחים י15 '

לכן שהו זמן רב ודיברו בבטחה באדון ,אשר העיד על דבר חסדו ונתן אותות ומופתים להיעשות בידיהם .מעשי השליחים יד3:

וַיַּעַשׂ֮ מִֽן־דָּם אֶת־כָּל־גּוֹיֵ־הָאָדָם לָשֶׁבֶת עַל־כָּל־פְּנֵי־הָאָרֶץ ,וַיִּקְבַּע אֶת־הָעִתִּים מְפֹרָשִׁים וְאֶת־גְּבוּלֹת־מוֹשְׁבֹתָם כָּל־הָאָדָם:

ואחרי ששהה שם זמן מה ,יצא לדרך ,ועבר בכל גלטיה ופריגיה כסדרם ,וחיזק את כל התלמידים .מעשי השליחים י"ח23

וכאשר הוא מדבר על צדקה ,מתינות ומשפט עתיד לבוא ,פליקס רעד ויען ,לך לדרכך לעת עתה ;כשאהיה לי זמן מתאים , אקרא לך .מעשי השליחים כ"ד25

# איגרות

כי בעודנו חסרי כוח ,במועדו מת המשיח בעד הרשעים .רומים ה6 '

כי אני סבור כי סבלות הזמן הזה אינן ראויות להשוואה לכבוד אשר יתגלה בנו .רומים ח18 '

אף על פי כן ,גם בעת הנוכחית יש שארית לפי בחירת החסד .רומים י"א5

וכי בידיעה השעה ,כי עתה הגיעה העת להתעורר משינה ,כי עתה קרובה ישועתנו מאשר כשהאמנו .רומים י"ג11

לכן אל תשפטו דבר לפני העת ,עד שיבוא האדון ,אשר גם יאיר את נסתרות החושך וגם יגלה את עצות הלבבות ;ואז יהיה לכל אדם שבח מאלוהים .קורינתים א 'ד5 '

)כי הוא אומר ,שמעתיך בעת רצון ,וביום ישועה עזרתיך .הנה ,עתה עת רצון ;הנה ,עתה יום ישועה (.קורינתים ב 'ו2 '

אבל בשוויון ,כדי שעכשיו בעת הזאת שפעכם יספק את מחסורם ,גם שפעם יספק את מחסורכם :למען יהיה שוויון : קורינתים ב 'ח14 ,'

ועתה אני אומר כי כל עוד הוא ילד ,אין הבדל בין היורש לעבד ,אף על פי שהוא אדון הכל ;אלא הוא נתון למורים ולמושלים עד המועד שנקבע על ידי האב.
כן גם אנחנו ,כשהיינו ילדים ,היינו עבדים תחת יסודות העולם :אבל כשהגיעה מלאת העת ,שלח אלוהים את בנו ,שנולד מאישה ,שנולד תחת התורה ,כדי לגאול את אלה שהיו תחת התורה ,כדי שנוכל לקבל את אימוץ הבנים .גלטים ד1-5 '

כדי שבמלאת העתים יאחד אל אחד את כל הדברים במשיח ,הן אשר בשמים והן אשר בארץ ,בו :אפסים א10 '

גאל את הזמן ,כי הימים רעים .אפסים ה16 '

"הלכו בחוכמה כלפי אלה שבחוץ ,גאל את הזמן ".קולוסים ד5:'

והרוח מדבר במפורש כי באחרית הזמנים יסורו אחדים מן האמונה וישמעו לרוחות תועים ולתורות שדים ;טימותיאוס א 'ד ' 1

דעו גם זאת ,כי באחרית הימים יבואו עתים מסוכנים .טימותיאוס ב 'ג1 '

לכן אני מצווה עליך לפני אלוהים ולפני האדון ישוע המשיח ,אשר ישפוט את החיים והמתים בהופעתו ובמלכותו :הטיף את הדבר ;היה קשוב בזמן ולא בזמן ;הוכיח ,גער ,עודד בכל סבלנות ותורה .כי יבוא הזמן שלא יסבלו את התורה הבריאה ;אלא לפי תאוותיהם יצברו לעצמם מורים ,באוזניהם מגרדות ;והם יסירו את אוזניהם מן האמת ויפנו אל משלים .טימותיאוס ב ' ד1-4:'

אלא במועדו גילה את דברו על ידי ההטפה אשר הופקדה בידי על פי מצוות אלוהים מושיענו ;טיטוס א ,'ג'

אלוהים ,אשר דיבר בעבר אל האבות על ידי הנביאים ,עברים א1 '

לכן עלינו להקדיש תשומת לב רבה יותר לדברים אשר שמענו ,פן נחמק מהם .עברים ב1 ,'

וְהוּא מְצַבֵּל יוֹם פְּלוֹן בְּאוֹמֵר בְּדָוִד הַיּוֹם מֵעוֹד רַב כְּנֶמְרַךְ הַיּוֹם אִם תִּשְׁמְעוּ בְקוֹלוֹ אַל תַּקְשׁוּ לְבַבְתֶךְ .עֶבְרִים ד ,'ז'

לכן הבה נבוא באומץ אל כסא החסד ,למען נרחם ונמצא חן לעזרה בעת צרה .עברים ד16 '

"אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים מַה יְּהִי מָחֳרָתָם כְּאֵד הוּא ,הַנִּרְאֶה לַעֲתָר קֶט וְעוֹלֵם ".יעקב ד14 ,'

ברוך האלוהים ואבי אדוננו ישוע המשיח ,אשר על פי רחמיו הרבים הוליד אותנו מחדש לתקווה חיה על ידי תחיית ישוע המשיח מן המתים ,לירושה בלתי ניתנת לפגם ,טהורה ובלתי דוהה ,שמורה בשמים עבורכם ,הנשמרים בגבורת אלוהים דרך האמונה לישועה המוכנה להתגלות בעת האחרונה .פטרוס א 'א3-5 '

כי ידעתם כי לא בדברים מתכלים ,ככסף וזהב ,נגאלתם מהתנהגותכם ההבלית אשר קיבלתם במסורת מאת אבותיכם ,כי אם בדם המשיח היקר ,כשל שה תמים ותמים :אשר נועד מראש לפני יסוד העולם ,אך נגלה באחרית הזמנים האלה למענכם , אשר על ידו מאמינים באלוהים ,אשר הקים אותו מן המתים ונתן לו כבוד ,למען תהיה אמונתכם ותקוותכם באלוהים .פטרוס א 'א18-21 '

אבל אתם דור נבחר ,כהונה מלכותית ,גוי קדוש ,עם סגולה ,למען תספרו את תהילותיו של זה שקרא אתכם מן החושך אל אורו הנפלא .אשר לפנים לא הייתם עם ,אך עתה אתם עם אלוהים .אשר לא זכו לרחמים ,אך עתה זכו לרחמים .פטרוס א ' ב9-10:'

אל תהא התהילה החיצונית של צמות שיער ,עונדות זהב או לבישת בגדים ;אלא יהיה זה האדם הנסתר של הלב ,במה שאינו ניתן לפגם ,קישוט רוח ענווה ושקטה ,אשר יקר מאוד לפני אלוהים .כי כך גם בימים עברו התהדרו הנשים הקדושות ,אשר בטחו באלוהים ,ונכנעו לבעליהן .כשם ששרה צייתה לאברהם וקראה לו אדון :אשר בנותיהן אתן ,כל עוד אתן עושות טוב ואינן פוחדות מכל תדהמה .פטרוס א 'ג3-6 '

לכן ,כאשר סבל המשיח בעדנו בבשר ,התחמשו גם אתם באותה מחשבה .כי מי שסבל בבשר חדל לחטוא ,כדי שלא יחיה עוד את שארית זמנו בבשר לפי תאוות בני אדם ,אלא לפי רצון אלוהים .כי די לנו בזמן שעבר עלינו כדי לעשות את רצון הגויים ,בהתהלכנו בזנות ,בתאווה ,בשתייה מרובה ,בהוללות ,במשתאות ובעבודת אלילים תועבה .פטרוס א 'ד1-3:'

כי הגיע הזמן להתחיל המשפט בבית אלוהים ;ואם בנו הוא מתחיל ראשונה ,מה יהיה אחריתם של אלה שאינם מצייתים לבשורת אלוהים ?פטרוס א 'ד17 '

השפילו את עצמכם תחת ידו החזקה של אלוהים ,למען ירומכם בעתו .השליכו עליו את כל דאגותיכם ,כי הוא דואג לכם . פטרוס א 'ה6-7:'

ילדים קטנים ,זוהי הפעם האחרונה ;וכפי ששמעתם כי יבוא אנטיכריסט ,גם עכשיו ישנם אנטיכריסטים רבים ;ומכאן אנו יודעים כי זוהי הפעם האחרונה .יוחנן א 'ב18 '

איך אמרו לכם כי יהיו לצים בזמן האחרון ,אשר ילכו אחר תאוותיהם הרעות .יהודה א18 '

# הִתגַלוּת

אשרי הקורא והשומעים את דברי הנבואה הזאת ושומרים את הדברים הכתובים בה כי קרובה העת .התגלות א 'ג'

ונשבעתי בחי לעולמי עולמים ,אשר ברא את השמים ואת אשר בהם ,את הארץ ואת אשר בה ,את הים ואת אשר בו ,כי לא יהיה עוד זמן .התגלות י ,'ו'

לכן שמחו שמים ויושבי הארץ והים ,אוי ליושבי הארץ והים ,כי ירד אליכם השטן בחרון אפו גדול ,כי ידע כי עתו קצרה . התגלות י"ב12

ויצא מלאך אחר מן ההיכל וקרא בקול גדול אל היושב על הענן" :הנח את מגלך וקצור כי הגיעה עתך לקצור כי בשל קציר הארץ ".התגלות י"ד15

ויאמר אלי אל תחתום את דברי הנבואה של הספר הזה כי קרובה העת .חזון כב:י

# אפוקריפ

ולגלות לנו אור בבית יהוה אלהינו ,ולתת לנו מזון בעת עבדותנו .עזרא א 'ח79 ,'

וְשׁוּב בְּמֶרֶךְ הַזְּמַן הַבָּאֲתָר עַל יֹשְׁבֵי הָעוֹלָם וְהַשְׁמַדְתָּם .עזרא ב 'ג ,'ט'

ואינו יכול להבין את הדברים המובטחים לצדיקים בעתיד :כי העולם הזה מלא עוול וחולשות .כי גרגר הזרע הרע נזרע בלב אדם מראשית ,וכמה רשעות הביאה עד עכשיו ?וכמה עוד תניב עד שיבוא זמן הדיש ?עזרא ב 'ד27,30:'

כי לכם נפתח גן עדן ,עץ החיים ניטע ,עת הבא הוכן ,שפע הוכן ,עיר נבנתה ,ומנוחה ניתנה ,כן ,טוב וחוכמה מושלמים .עזרא ב 'ח52:

הוא ענה לי אז ואמר ,מדוד את הזמן בקפידה כשלעצמו :וכאשר תראה חלק מהסימנים שעברו ,אשר אמרתי לך קודם ,אז תבין ,שזהו אותו הזמן ממש ,שבו העליון יתחיל לבקר את העולם אשר ברא .עזרא ב 'ט1-2:

וַיַּעֲנֶה לִי לֵאמֹר ,כְּהַשָּׂדֶה כָּךְ הַזֶּרַע ;כְּהַפְּרָחִים כָּךְ הַגְּבָעִים ;כְּהַפֹּעַל כָּךְ הַמַּעֲבָד ;וְכְּהַחֲקָל עַצְמוֹ כָּךְ כָּךְ כָּל חָקְלָו ;כִּי זֶה הָיָה עַת הָעוֹלָם .עזרא ב 'ט17:

גם עליון ראה את עתות הגאה ,והנה ,הם תם ,ותועבותיו מלאו .עזרא ב 'יא44:

ויאמר אליי ,כשם שלא תוכל לחפש ולדעת את הדברים אשר במעמקי הים ,כך גם לא יוכל אדם עלי אדמות לראות את בני או את אלה אשר עמו ,כי אם ביום .עזרא ב 'י"ג52

וכיוון שהוא שופט צדיק ,לקח ממך בזמן את הדבר אשר נתן לך .עזרא ב 'יד:לב

לך אל מדי בני ,כי אני מאמין בדברים אשר דיבר יונה הנביא על נינווה ,כי תיפול ,וכי לזמן מה יהיה שלום במדי ,וכי אחינו יפוזרו בארץ מן הארץ הטובה ההיא ,וירושלים תהיה חרבה ,ובית אלוהים בה יישרף ,ויהיה חרב לזמן מה ;וכי שוב ירחם עליהם אלוהים ,ויביאם אל הארץ ,שם יבנו בית מקדש ,אך לא כראשון ,עד שימלא עת העולם ההוא ;ואחרי כן ישובו מכל מקומות שבי ,ויבנו את ירושלים בתפארת ,ובית אלוהים ייבנה בה לנצח בבניין מפואר ,כאשר דברו הנביאים .טוביה יד4-5:

כי עתה העת לעזור לנחלתך ולבצע את מעשיך להשמדת האויבים אשר קמו עלינו .לאחר מכן שב איש לנחלתו ,ותלך יהודית לביתוליה ותשאר בנחלתה ותהיה בזמנה מכובדת בכל הארץ .ולא היה איש אשר הפחיד עוד את בני ישראל בימי יהודית וגם זמן רב לאחר מותה .יהודית י"ג5,21,25:

כִּי מַעַט כָּל-זֶבֶן לְרֵיחַ נִיחֹחַ לְךָ ,וְלֹא-יְלֹא-חֵלֶב לְעֹלָתְךָ :וְיָרֵא יְהוָה גָּדוֹל בְּכָל-עֵת .יְדִיתָה ט"ז ,ט"ז

"זכור ה 'הודיעך בעת צרותינו ותן לי אומץ מלך הגויים ואדון כל-עוז ".תוספות לאסתר יד ,יב

ובבטן אמי נוצר להיות בשר בימים של עשרת חדשים ,נדחוס בדם ,מזרע האדם ,ותענוג השינה .חכמת שלמה ז ,'ב'

אם חפץ אדם בניסיון רב ,היא יודעת דברים קדומים ,ותנחש את העתיד לבוא ;היא יודעת תחבולות דיבורים ,ותבין משפטים אפלים ;היא רואה אותות ומופתים ,ומאורעות זמנים וזמנים .חכמת שלמה ח ,ח

תן לי חכמה ,היושבת על כסף ,ואל תדחני מקרב בניך :כי אני עבדך ובן שפחתך ,חלש אני וקצר אני ,וצעיר מלבין משפט ומשפטים .כי אף על פי שלא יהיה אדם תמים בבני אדם ,אם חכמתך לא תהיה עמו ,הוא יהיה לא נשכח .חכמת שלמה ט ,'ד-'ו'

כִּי תִּכֶל רַב עֻזֵּךְ כָּל עֵת כַּאֲשֶׁר תַּחְפָּץ וְמִי יַעֲמֹד בְּעֹז זְרוֹעֵךְ חַכְמַת שְׁלֹמֹה י"א21

כי גם בימים עברו ,כאשר אבדנו הענקים הגאים ,תקוות העולם הנשלט על ידי ידך נמלטה בכלי חלש ,והותירה לכל הדורות זרע דור .חכמת שלמה יד ,ו

כי בכל דבר ,ה ,'הגדלת את עמך ותפארת אותם ,ולא זלזלת בהם ;כי בכל עת ומקום עזרת אותם .חכמת שלמה יט ,כב

יסתר דבריו למועד ,ושפתי רבים יגידו חכמתו .קהלת א24 '

כוון לבבך ,ועמד תמיד ,ובעת צרה אל תמהר .קהלת ב ,'ב'

כי מלא רחמים ורחמים ה ,'ארך סבלנות ורחום רב ,וסלח חטאים ,ובעת צרה יושיע .קהלת ב11 ,'

אַל תבקש להיות שופט ,כי אינך יכול להסיר עוולה ;פן תפחד בכל עת מפני גבור ,מכשול בדרך ישרך .קהלת ז ,'ו'

כֹּחַ הָאָרֶץ בְּיַד יְהוָה ,וּבְעִתָּהּ יָקֵּם עָלֶיהָ מוֹעִיל .קהלת י ,'ד'

אַל תִּהְיֶה חָכָם בַּעֲשׂוֹת עֲבָדֶיךָ ,וְאַל תִּהְהַבֵּל בְּעֵת צָרֶךָ .קהלת י26 '

מעשי ה 'במשפט נעשים מראשית ;ומעת עשייתם סילק את חלקיהם .קהלת ט"ז26

וַיָּבַר אֶת־הָאָרֶץ יְהוָה וַיָּשֶׁב אוֹתוֹ לָהּ .נָתַן לָהֶם יָמִים מְעַט וְעַתָּה קֶצֶר וְגַם שָׁלְטָה עַל־הַדָּבָר שֶׁבָּהּ .קהלת י"ז ,א-'ב'

הַשְׁפָּחַתְּ בטרם תִּחְלֹא ,וּבְעֵת חַטָּאִים הַגִּיעַ חֲרָטָה .אַל תְּמְעַנֵּה לְשַׁלֵּם נְדָרֶיךָ בְּעִתָּה ,וְאַל תִּדְחֹת עַד מַתָּה לְהִצְדֵּק .בטרם תִּתְפַּלֵּל , הַכְּנֵךְ וְאַל תִּהְיֶה כְּמַסֶּה אֶת ה .'שָׁבוּר עַל הַחֵם אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּקֵּץ ,וְעֵת הַנְּקָמָה ,כַּאֲשֶׁר יַסֵּב פָּנָיו .כִּי שָׁבוּעַ לָךְ ,זְכֹר עֵת הָרָעָב , וּכְעֹשֶׁר תְּעֻשֶּׁר ,שָׁבוּר עָנִי וְצָרוֹק .מִבֹּקֶר עַד עֶרֶב נִשְׁנֶה הַזְּמַן ,וְכֹל יַעֲשֶׂה מְמַהֵר לִפְנֵי ה .'חָכָם יְרָא בְּכָל ,וּבְיוֹם חַטָּאָה יַזְהֵר מֵעָבָר ,וְסָכִיל לֹא יַשְׁמֹר עֵת .קהלת י"ח21-27:

אל תספר לאחר את אשר נאמר לך ,ולעולם לא יהיה לך רע יותר .בין לחבר ובין לאויב ,אל תדבר על חייהם של אחרים ; ואם תוכל בלי לפגוע ,אל תגלה אותם .כי שמע וצפה בך ,ובבוא הזמן ישנא אותך .קהלת י"ט7-9:

ידיעת רשע אינה חכמה ,וגם לא עצת חוטאים אינה תבונה .קהלת י"ט22

יש שישתוק בלשונו כי אין לו מה לענות ויש ישתוק בידיעה שעתו .חכם ישתוק בלשונו עד שיראה הזדמנות ,ומדברן וסכל לא יתייחסו לזמן .קהלת כ7-6:'

סיפור שלא בעונתו כזמר באבל ,ומכות ותיקון חכמה לעולם לא יבקעו .קהלת כב ,ו

כְּעֵץ חגור וקשור יחד בבניין ,לא יתנתק בזעזע ;כן לב אשר יבוסס על עצה נבונה ,לא ייִרא לעולם .קהלת כב ,טז

הֱיָה נאמן לרעך בעוניו ,למען תשמח בטובו ;הֱיָה נאמן בו בעת צרתו ,למען תירוש עמו בנחלתו :כי לא תמיד יבזה נכס חלש , ולא יראה עשיר כסיל .קהלת כב ,כג

ימלא את כל חכמתו כפישון וכחידקל בעת פרי חדש .ירבה כפרת תבונה וכירדן בעת קציר .יראת תורת הדעת כאור וכגאון בעת בציר .קהלת כ"ד25-27 :

בין עשיר ובין עני ,אם טוב לבו כלפי ה ,'ישמח בכל עת בפנים טובות .קהלת כו ,ד

אם אתה בין הבלתי-נבונים ,שמור את השעה ;אבל היה תמיד בין אנשי תבונה .קהלת כ"ז12

הלווה לרעך בעת צרכו ,ושלם לרעך בעתו .שמור דברך ועשית עמו אמונים ,ותמיד תמצא את הדבר הדרוש לך .רבים , כאשר הלווה להם דבר ,חשבו אותו כמצוא ,והטריחו את העזרים .עד שיקבל ,ינשק יד איש ;ובכסף רעהו ידבר בכניעה ; וכאשר יחזיר ,יאריך את הזמן ,וישיב דברי צער ,ויתלונן על הזמן .קהלת כט ,ב-'ה'

קנאה וחרון אונים מקצרים חיים ,ודאגה מביאה גיל לפני הזמן .קהלת ל ,'כד.

אל תשפוך דברים במקום בו יש זמר ,ואל תגיד חכמה שלא במועד .קהלת לב ,ד

בעת כלית ימיך וכלית חייך חלק את נחלתך .קהלת לג ,כג

רחמים מועדים בעת צרה ,כעננים גשם בעת בצורת .קהלת לה:כ

קַצֵּר הַזְּמָן ,זְכֹר אֶת-בְּרִית ,וְיַגִּידוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ .קהלת ל"ו ,ח'

יש חבר אשר ישמח בשלום רעו ,ובעת צרה יהיה נגדו .קהלת ל"ז ,ד'

וְתֶן מָקוֹם לָרֹפֵא כִּי בְרָאוּ יְהוָה אַל יָלֵךְ מִמֶּךָּ כִּי צָרְקְתָּ לוֹ עֵת בְּיָדָם צְלַח וְגַם יִתְפַּלְּלוּ אֶל יְהוָה וַיִּצְלִיחַ אֶת אֲשֶׁר יִתְּנוּ לַהֲנָחָה וּלְרֶפָא לְהַאֲרִיךְ הַיָּמִים .קהלת ל"ח ,יב-יד

ואיש לא יאמר מה זה ?למה זה ?כי בעת נוחה כולם יחפשו :על פיו עמדו מים כערימה ,ועל דברי פיו כלאי מים .קהלת לט , יז

ישנן רוחות אשר נבראו לנקמה ,אשר בזעמן מכות כואבות ;בעת אובדן הן שופכות את כוחן ,ומפייסות את חרון יוצרן . קהלת לט ,כח.

ישמחו במצוותיו ,והיו מוכנים על הארץ בעת הצורך ;ובבוא זמנם לא יעברו על דברו .כך שלא יוכל אדם לומר ,גרוע מזה , כי בבוא הזמן כולם ימצאו אישור .קהלת ל"ט31,34:

אחים ועוזרים בעת צרה ,וצדקה תושיע יותר משניהם .קהלת מ ,'כד

וַיָּשָׂא אֶת-יָרֵחַ לְהִשְׁתַּמָּן בְּעִתּוֹ לְהַגִּיד עִתִּים וְלִסְתּוֹלָם .קהלת מ"ג ,ו'

נח נמצא תם וצדיק ;בעת זעם נלקח תמורת העולם ;על כן נותר שריד לארץ ,בבוא המבול .קהלת מד ,יז

גם בימי משה עשה מעשה חסד הוא וכלב בן יפונה ועמדו בפני הקהל וימנעו את העם מחטא ופייסו את תלונות הרשעים . קהלת מו ,ז

שלמה מלך בימי שלום ,וזכה לכבוד ;כי השקיט אלהים סביבו ,למען יבנה בית לשמו ,ויכין מקדשו לעולמים .קהלת מ"ז ,יג

זכרו של יאשיהו כהרכב הבושם המיוצר באומנות הרוקח :מתוק כדבש בכל פה ,וכזמרה במשתה יין .הוא התנהג ישר בשוב העם ,והסיר את תועבות העון .הוא כיוון את ליבו אל ה ,'ובעת רשעים הוא ייסד את עבודת האל .קהלת מ"ט1-3 :

כיצד נכבד את זרובבל ?אפילו הוא היה כחותם על יד ימין .כן היה ישוע בן יהושע :אשר בנו את הבית ובינם הקימו היכל קדוש לה ,'אשר הוכן לתפארת עולם .קהלת מ"ט11-12 :

עתה ברכו את אלוהי כל אשר לבדו עושה נפלאות בכל מקום אשר מרומם ימינו מרחם ועושה עמנו כחסדו יתן לנו שמחת לב ויהיה שלום בימינו בישראל לעולם ויקיים חסדו עמנו ויצילנו בעתו !קהלת נ ,'כב-כד

קראתי אל ה 'אבי אדוני ,לבלתי יעזבני בימי צרתי ,ובעת גאוות ,כאשר אין עזרה .אודה שמך תמיד ,ואשיר בתודה ,ושמעה תפילתי :כי הושעתני מאבד ,ומעת רעה הצלתני ;לכן אודה ואשבח אותך ,ואברך שמך ,ה .'קהלת נ"א10-12 ,

עשה את מלאכתך במועד ,ובמועדו יתן לך את שכרם) .קהלת נ"א:ל('

אל תזכור עוונות אבותינו ,אלא חשוב על כוחך ועל שמך עכשיו בעת הזאת .ברוך ג ,'ה'

וכאשר קרבה עת מות מתתיהו ,אמר לבניו ,עתה גברה גאווה ותוכחה ,ועת אובדן וחרון זעם .ועתה בני ,קנאו לתורה ,ומסרו את נפשותיכם למען ברית אבותיכם .זכרו את מעשי אבותינו בזמנם ,ותקבלו כבוד גדול ושם עולם .הלוא אברהם נמצא נאמן בניסיון ,וייחשב לו לצדקה ?יוסף בעת צרתו שמר את המצווה ,ונתמנה לאדון מצרים .מקבים א 'ב ,'מט-נג

עַתָּה חָסוּ מִמִּי מִפְּנֵעָתִּי בְּכָל צָרָה כִּי לֹא טוֹב אָחִי: מקבים א 'י"ג ,ה'

ובעת זו קם שמעון ,וילחם למען עמו ,ויבזבז הרבה מנכסיו ,ויחמוש את גיבורי עמו ויתן להם שכר ,כי בימיו הצליחו הדברים בידיו ,ויוצאו הגויים מארצם ,וגם אלה אשר בעיר דוד בירושלים ,אשר בנו להם מגדל ,ומשם יצאו ,ויחרבו את כל סביבות המקדש ,ויגרמו רעה רבה במקום הקדש :מקבים א 'יד:לב,לו

"האחים היהודים אשר בירושלים ובארץ יהודה מאחלים לאחים היהודים אשר ברחבי מצרים בריאות ושלום :ירחם עליכם אלוהים ויזכור את בריתו אשר כרת עם אברהם ,יצחק ויעקב עבדיו הנאמנים ;ויתן לכם לב לעבדו ולעשות רצונו באומץ לב ובנפש חפצה ;ויפתח את לבבכם בתורתו ובמצוותיו וישלח לכם שלום ;וישמע את תפילותיכם ויהי אחד עמכם ,ולא יעזוב אתכם בעת צרה ".מקבים ב 'א1-5 ,'